Spor Kar??la?malar?nda Tüketici De?er Alg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Spor Kar??la?malar?nda Tüketici De?er Alg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30913

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Spor Kar??la?malar?nda Tüketici De?er Alg?s? Ölçe?i (SKTDAÖ), spor etkinliklerine kat?lan veya bu etkinlikleri takip eden tüketicilerin alg?lad??? de?eri ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, orijinal bir yap?n?n Türkçe'ye uyarlama çal??mas?d?r. Yap?lan uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türk kültürüne ve spor tüketim al??kanl?klar?na uygunlu?unu sa?lamay? hedeflemi?tir. Ölçek, spor pazarlamas? ve tüketici davran??lar? alanlar?nda, taraftarlar?n maçlara kat?l?m kararlar?n? etkileyen temel de?er faktörlerini belirlemek için önemli bir kaynak sa?lamaktad?r.

Ölçe?in psikometrik özellikleri incelendi?inde, yüksek düzeyde güvenirlik ve kabul edilebilir geçerlik de?erlerine sahip oldu?u görülmektedir. Toplam varyans?n önemli bir k?sm?n? aç?klayan faktör yap?s?, ölçe?in spor kar??la?malar?nda alg?lanan tüketici de?eri kavram?n? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir. Bu araç, akademik ara?t?rmac?lar ve spor yöneticileri için taraftar deneyimini ve memnuniyetini anlamada kritik bir rol oynamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Spor Pazarlamas?, Tüketici De?eri Alg?s?, Spor Tüketimi, Ölçek Uyarlama, Taraftar Deneyimi, Psikometri.

Yazarlar

M. Ak?ll?, ?. Akta?

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, spor kar??la?malar?n? izleyen veya kat?lan bireylerin, bu deneyimden elde ettikleri toplam de?eri ve fayday? sistematik bir ?ekilde ölçmektir. Tüketici de?eri, sadece ekonomik faydalar? de?il, ayn? zamanda duygusal, sosyal ve i?levsel faydalar? da kapsayan çok boyutlu bir yap?d?r. SKTDAÖ, spor etkinliklerinin seyirciler nezdindeki alg?lanan faydas?n? detayland?rmay? amaçlar.

Ölçek, spor pazarlamas? stratejilerinin geli?tirilmesinde kilit rol oynar. Alg?lanan de?erin yüksek oldu?u alanlar?n belirlenmesi, spor kulüplerinin ve organizasyonlar?n?n hizmet kalitesini art?rmas?na, bilet fiyatland?rma politikalar?n? optimize etmesine ve taraftar sadakatini güçlendirmesine olanak tan?r. Bu uyarlama çal??mas?, özellikle Türkçe konu?an popülasyonda geçerli ve güvenilir veri toplamay? mümkün k?lmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yap?

Ölçek, spor kar??la?malar?nda alg?lanan tüketici de?eri yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap? genellikle çok boyutludur ve spor seyircili?inde deneyimlenen farkl? de?er türlerini içerir. Bu boyutlar aras?nda; sosyal etkile?imden al?nan haz (Sosyal De?er), maç?n teknik kalitesinden ve sonucundan al?nan fayda (??levsel De?er), heyecan ve e?lence (Duygusal De?er) ve ö?renme veya bilgi edinme (Bili?sel De?er) gibi unsurlar bulunmaktad?r.

Ölçek maddeleri, spor etkinliklerinin sadece bir ürün olarak de?il, ayn? zamanda derin duygusal ve sosyal deneyimler sunan bir hizmet olarak alg?lanmas?n? temel al?r. Bireyin bir spor kar??la?mas?na kat?l?m?n?n veya tak?m? desteklemesinin kendisine sa?lad??? ki?isel ve kolektif faydalar, bu psikolojik yap?n?n merkezini olu?turmaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??mas?, faktör yap?s?n?n teorik beklentilerle uyumlu oldu?unu göstermi?tir. Yap?lan Faktör Analizi sonuçlar?na göre, maddelerin faktör yükleri geni? bir aral?kta, **0.46 ile 0.87** aras?nda de?i?im göstermektedir. Bu yükler, maddelerin ilgili olduklar? faktörleri güçlü bir ?ekilde temsil etti?ini i?aret etmektedir.

Aç?klanan varyans yüzdesi, ölçe?in yap?sal geçerlik aç?s?ndan yüksek performans sergiledi?ini kan?tlamaktad?r. Toplam varyans?n **%75.38** gibi yüksek bir oran?n?n bu faktörler taraf?ndan aç?klanmas?, ölçe?in ölçtü?ü yap?n?n büyük bir k?sm?n? ba?ar?yla kapsad???n? göstermektedir. Bu bulgular, ölçe?in hedefledi?i tüketici de?eri yap?s?n? ölçme kapasitesinin yüksek oldu?unu desteklemektedir.

Güvenirlik

Spor Kar??la?malar?nda Tüketici De?er Alg?s? Ölçe?i'nin iç tutarl?l?k güvenirlik de?erleri oldukça yüksektir. Ölçe?in bütünü için hesaplanan Cronbach Alfa katsay?s? **0.91** olarak rapor edilmi?tir. Bu de?er, ölçe?in genel olarak mükemmel bir iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir.

Ölçe?i olu?turan alt boyutlar?n iç tutarl?l?k katsay?lar? ise **0.83 ile 0.89** aral???nda de?i?mektedir. Alt boyutlardaki bu yüksek güvenirlik düzeyleri, her bir alt boyutun kendi içindeki maddelerin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü ve ölçe?in alt yap?lar?n?n da sa?lam oldu?unu teyit etmektedir. Bu sonuçlar, SKTDAÖ'nün tekrarlanabilir ve tutarl? ölçümler yapma yetene?ini güçlü bir ?ekilde desteklemektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini incelemek amac?yla gerçekle?tirilen Faktör Analizi (muhtemelen

ARABPSYCHOLOGY.COM

Aç?mlay?c? veya Do?rulay?c?), ölçe?in spor kar??la?malar?nda alg?lanan de?eri temsil eden çok boyutlu bir yap?ya sahip oldu?unu ortaya koymu?tur. Analizler sonucunda elde edilen faktör yap?s?, toplam varyans?n **%75.38**'ini aç?klam??t?r. Bu oran, sosyal bilimler alan?ndaki psikometrik araçlar için son derece güçlü ve kabul edilebilir bir de?erdir.

Maddelerin faktör yüklerinin 0.46 ile 0.87 aras?nda da??l?m göstermesi, tüm maddelerin ilgili faktörlere güçlü katk?larda bulundu?unu ve faktörlerin temiz bir ?ekilde ayr??t???n? göstermektedir. Yüksek faktör yükleri, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen temel psikolojik yap?y? temsil etme yetene?inin yüksek oldu?unu do?rulamaktad?r.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Spor Kar??la?malar?n? Takip Eden Taraftarlar ve Tüketiciler

Ya? Grubu: Yeti?kinler ve Genç Yeti?kinler (Genellikle üniversite ö?rencileri veya genel spor izleyicisi)

Popülasyon Detaylar?: Çal??ma, spor etkinliklerine kat?lan veya aktif olarak takip eden bireyler üzerinde gerçekle?tirilmi?tir. Detayl? popülasyon bilgisi için kaynak makaleye ba?vurulmal?d?r.

Test Metodolojisi: Ölçek, **7'li Likert Ölçe?i** kullan?larak derecelendirilmi?tir. Derecelendirme format? ?u ?ekildedir: 1=Kesinlikle Kat?lm?yorum, 7=Kesinlikle Kat?l?yorum. Bu geni? aral?k, kat?l?mc?lar?n alg?lad?klar? de?eri daha hassas bir ?ekilde ifade etmelerine olanak tan?r.

Anahtar Kelimeler

Likert Ölçe?i, Faktör Analizi, Geçerlik, Güvenirlik, Spor Pazarlamas?, Tüketici Davran???.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Mevcut bilgide belirtilmemi?tir.

Kurum E-posta Adresleri: Mevcut bilgide belirtilmemi?tir.

Yaz??ma Adresi: Sorumlu yazar için ileti?im adresi: ismailaktas0025@gmail.com

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe'ye uyarlama çal??mas? **2020** y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in ticari kullan?m? veya yeniden üretimi için gerekli izinlerin sorumlu yazar (?smail Akta?) ile ileti?ime geçilerek al?nmas? tavsiye edilmektedir. Ölçe?in kullan?m?na ili?kin herhangi bir ücret bilgisi mevcut kaynaklarda aç?kça belirtilmemi?tir.

Orijinal makale ba?lant?s? ve DOI bilgisi a?a??da yer almaktad?r: j-humansciences.com (DOI: 10.14687/jhs.v17i4.6079).

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: spor-karsilasmalarinda-tuketici-deger-algisi-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Ak?ll?, M., & Akta?, ?. (2020). Spor Kar??la?malar?nda Tüketici De?er Alg?s? Ölçe?i'nin Türkçe'ye uyarlama çal??mas?. *Journal of Human Sciences, 17*(4), 1123-1136. doi:10.14687/jhs.v17i4.6079

Spor Kar??la?malar?nda Tüketici De?er Alg?s? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

5. Tuttu?um tak?m?n maçlar?na gitmek futbolun teknik yönlerini ö?renmeme yard?m eder.

11. Tuttu?um tak?m?n maç?na gitmek bana özel bir gruba ait oldu?umu hissettirir.

16. Tuttu?um tak?m?n maç?na gitmek heyecan vericidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM